

Stichting duurzame Ontwikkeling Nederland Suriname

Workshop water

- Inleiders: Nathalie Emanuels, Goldmining Pollution Abatement Officer, WWF Guianas, Suriname
Theo Olsthoorn, Hoogleraar grondwater, TU Delft en Hydroloog, Wereldwateret, Nederland
- Moderator: Diana Halfhide, Manager Human Resources, Legal & External Affairs Suriname Alcoholic Beverages N.V., Suriname
- Notulist: Errol de Graven, Student Sociologie, Faculteit der Maatschappij Wetenschappen, Anton de Kom Universiteit, Suriname

De workshop water kwam neer op een SWOT-analyse van het huidige beleid wat water betreft.

De heer Jean-Baptiste Bolten van IMSA-Amsterdam had het over een zuiveringsstation te Klaverblad waar oppervlakte water uit de Surinamerivier gezuiverd zal worden ten behoeve van Paramaribo en de export naar verschillende Caribische eilanden (St Kitts, Barbados, Bahamas). Dit station zal erin moeten resulteren dat het drinkwater probleem te Paramaribo wordt opgelost en dat ons land extra inkomsten verkrijgt door de export van drinkwater. Nathalie Emanuels, Goldmining Pollution Abatement Officer, WWF Guianas, Suriname uitte haar bezorgdheid over de gevolgen van goudwinning in ons land.

De gevolgen zijn:

Zichtbare schade aan het landschap

Verhoogd kwik gehalte in de rivieren

Verstopping in de loop van de rivieren door riverdredging

Verstoring van de ecologische balans

Verhoogd risico van kwikvergiftiging in de wingebeden

Uit de discussie die volgde na de inleiding kwam naar voren dat de kleinschalige goudwinning veel meer nadelen dan voordelen heeft voor ons land. Behalve de boven genoemde nadelen wordt een groot deel van het gewonnen goud het land uit gesmokkeld omdat voornamelijk Brazilianen in deze sector een bestaan vinden. Er is ook geen efficiënte

controle op de goudzoekers, waardoor men niet weet hoeveel goud er per jaar gewonnen wordt.

Deze problemen kunnen worden opgelost door:

- Het aanpassen van de wetgeving
- Het verhogen van de controle op de goudzoekers
- Het trainen van goudzoekers in duurzame manieren van goudwinning
- Hen verplichten de kwik die zij gebruikt hebben terug te winnen d.m.v. retarders (dit zijn apparaten waarmee men zeer efficiënt kwik dampen terug kan winnen)
- Het aanleggen van bezinkings vijvers waarin het zware en kleiige gedeelte van hetgeen wordt weggespoeld bezinkt voordat die in de rivier terecht komt
- Het *landscapen* van het gebied zodat de rehabilitatie van het gebied sneller op gang kan komen.

Om dit alles te realiseren wil WWF samen met de overheid, *miners* en bedrijven zoals Grasalco samenwerken om de nieuwe technieken te introduceren in de goudvelden.

De gevolgen van kwik in de rivieren zijn ver strekkend en niet geheel te overzien. Door een strakkere aanpak van de goudzoekers kunnen onze wateren, vissen en mensen die primair afhankelijk zijn van deze zaken in het binnenland beschermd worden tegen de vele nadelen van onverantwoordelijk omgaan met onze natuurlijke hulpbronnen.

De heer Theo Olsthoorn is hoogleraar grondwater, TU Delft en Hydroloog, Wereldwaternet, Nederland. In zijn inleiding had de heer Olsthoorn het over de uitdagingen die Suriname op het gebied van drinkwater, afwatering en sanitatie moest aangaan. Zo had hij het over de verzilting van de grondwaterbronnen, de verhoging van het kwik gehalte in rivieren waarbij de vissen dit zwaar metaal in hun vetlagen opnemen met als gevolg gevaar voor de volksgezondheid, wateroverlast in stad en binnenland en het gebrek aan grondwater in het binnenland. Zo gaf hij aan de *groundwater* bronnen een steeds hoger zoutgehalte vertonen. Volgens hem is Morico een van de weinige goede zoetwaterbronnen in ons land. Ons binnenland bestaat voor het grootste deel uit hard gesteente waardoor in dit gebied oppervlakte water gebruikt moet worden. Goede filtratie van dit water resulteert volgens de heer Olsthoorn in 90% reductie van de diaree gevallen in dit gebied. Door de klimaat verandering zien wij ook een verhoogde wateroverlast in binnenland en kust gebied. In bepaalde gebieden in het binnenland zijn er daarom waarschuwings systemen opgezet door Nederlandse studenten.

Te Paramaribo viel in april 2007 180 mm neerslag terwijl onze stad voor 70 mm berekend is. Volgens de inleider is de overlast die volgde niet alleen te wijten aan een mindere afvoer capaciteit, maar ook aan een gebrekkig onderhoud van de sluisreken in en rond Paramaribo. Zijn organisatie heeft daarom besloten twee van de sluisreken geheel te rehabiliteren. Om het waterprobleem aan te pakken is er integrale visie nodig; een waarbij er nauwe samenwerking is tussen de overheid, NGO's en de Anton de Kom Universiteit.

Tezamen moeten deze zorgen voor:

- Monitoring van de waterdiensten, waarbij er interpretatie onderzoek wordt gedaan met behulp van metingen en cijfers
- Onderzoek waarbij de gevolgen van harde buien waar dan ook in het land kunnen worden voorspeld
- Oplossing voor het kwik probleem als gevolg van de goud winning
- Ontwikkeling van milieu vriendelijke manieren van goudwinning
- Het aansprakelijk stellen van concessie houders voor aantasting van het milieu.

Hij gaf aan dat hij ook gesprekken heeft gehad met de heer Brunswijk als goud concessie houder met als doel het introduceren van betere goudwinning methodes in het binnenland, waarbij de heer Brunswijk zijn invloed kan aanwenden om deze technieken in de sector te introduceren. Ook stelde hij een drastische verhoging van de kwik prijs, versterking van instituten en wetgeving en een betere opkoop prijs van goud voor om de controle in de goud sector te kunnen vergroten.